

Organizacja Narodów Zjednoczonych

Zgromadzenie Ogólne

Obieg: Ogólny
11 stycznia, 2006

Sesja 60.

Pozycja 67. porządku dziennego

Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego

[na temat sprawozdania Komisji Trzeciej (A/60/505)]

60/231. Prawa dziecka

Zgromadzenie Ogólne,

przypominając swoje poprzednie rezolucje na temat praw dziecka, z których ostatnią była rezolucja nr 59/261 z 23 grudnia 2004 r., a także rezolucję Komisji Praw Człowieka nr 2005/44 z 19 kwietnia 2005 r.,¹

podkreślając, że Konwencja Praw Dziecka² musi stanowić standard w promowaniu i ochronie praw dziecka, a także pamiętając o znaczeniu Protokołów Opcjonalnych Konwencji,³ oraz innych instrumentów praw człowieka,

ponownie potwierdzając Deklarację Wiedeńską i jej Program Działań⁴, Deklarację Milenijną ONZ⁵, dokument końcowy 27. sesji specjalnej Zgromadzenia Ogólnego na temat dzieci, zatytułowany: „Świat przyjazny dzieciom”⁶, oraz dokument końcowy 26. sesji specjalnej Zgromadzenia Ogólnego na temat HIV/AIDS, zatytułowany „Globalny Kryzys – Globalne Działania”⁷,

odnotowując z uznaniem sprawozdania Sekretarza Generalnego na temat postępów dokonanych w kierunku realizacji zobowiązań wyszczególnionych w dokumencie końcowym 27. sesji specjalnej Zgromadzenia Ogólnego⁸, a także statusu Konwencji Praw Dziecka oraz spraw podniesionych w rezolucji Zgromadzenia nr 59/261⁹, jak również sprawozdań Przewodniczącego Komisji Praw Dziecka, Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego ds. Dzieci

¹ patrz Official Records of the Economic and Social Council, 2005, Supplement No. 3 (E/2005/23), rozdz. II, część A.

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 1577, No. 27531.

³ Ibid., vol. 2171, No. 27531; and *ibid.*, vol. 2173, No. 27531.

⁴ A/CONF.157/24 (Part I), chap. III.

⁵ patrz rezolucja 55/2.

⁶ rezolucja S-27/2, aneks.

⁷ rezolucja S-26/2, aneks.

⁸ A/60/207.

⁹ A/60/175 i *corrigendum*.1.

i Konfliktów Zbrojnych¹⁰, oraz studium przemocy wobec dzieci autorstwa Niezależnego Eksperta ONZ¹¹,

potwierdzając ponownie, że pierwszoplanowym czynnikiem we wszystkich działaniach dotyczących dzieci będzie najlepiej pojęty interes dziecka,

uznając znaczenie włączenia punktu widzenia ochrony dziecka do wszystkich działań z zakresu praw człowieka, zgodnie z tym, co podkreślają dokumenty końcowe Szczytu Światowego z roku 2005,

głęboko zaniepokojone faktem, że sytuacja dzieci w wielu częściach świata pozostaje krytyczna, w środowisku wzrastającej globalizacji, będąc wynikiem trwałego ubóstwa, nierówności społecznych, nieodpowiednich warunków socjalnych i ekonomicznych, pandemii – w szczególności HIV/AIDS, malarii i gruźlicy – zniszczeń środowiska, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych, przesiedleń, przemocy, nadużyć, wyzysku, handlu dziećmi i ich organami, prostytucji wśród dzieci, pornografii dziecięcej oraz dziecięcej turystyki seksualnej, zaniedbania, analfabetyzmu, głodu, nietolerancji, dyskryminacji, rasizmu, ksenofobii, nierówności płci, niepełnosprawności i nieodpowiedniej ochrony prawnej, a także przekonane, że niezbędne są pilne i skuteczne działania w skali krajowej i międzynarodowej,

podkreślając potrzebę włączenia perspektywy płci w główny nurt wszystkich programów dotyczących dzieci, a także uznając dziecko za osobę posiadającą przysługujące jej prawa we wszystkich programach dotyczących dzieci,

I

Wdrażanie Konwencji Praw Dziecka oraz jej Protokołów Opcjonalnych

1. *Potwierdza*, że ogólne zasady, m.in. w zakresie najlepiej pojętego interesu dziecka, niedyskryminacji, uczestnictwa i rozwoju, stanowią ramowe zasady wszelkich działań dotyczących dzieci, w tym również dorastającej młodzieży;

2. *Nalega*, by Państwa Członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, przystąpiły do Konwencji Praw Dziecka² oraz jej Protokołów Opcjonalnych³ traktując to w sposób priorytetowy, a także by w pełni wdrożyły zasady tych dokumentów, m.in. poprzez wdrożenie skutecznych ustaw i zasad na poziomie krajowym;

3. *Nalega*, by Państwa Członkowskie wycofały zastrzeżenia nieprzystające do przedmiotu i celu Konwencji lub jej Protokołów Opcjonalnych, a także by rozważyły przeanalizowanie innych zastrzeżeń z myślą o ich wycofaniu;

4. *Wita z zadowoleniem* pracę Komisji Praw Dziecka, a także wzywa wszystkie Państwa do wzmocnienia ich współpracy z Komisją, do terminowego wypełniania ich zobowiązań sprawozdawczych w ramach Konwencji i jej Protokołów Opcjonalnych, zgodnie

¹⁰ A/60/335.

¹¹ A/60/282.

z opracowanymi przez Komisję wytycznymi, a także do uwzględniania jej zaleceń przy wdrażaniu Konwencji;

5. *Prosi*, aby wszystkie właściwe organy i mechanizmy systemu ONZ regularnie i systematycznie uwzględniały wyraźną perspektywę praw dziecka we wszystkich działaniach w ramach wypełniania ich mandatów, a także aby zapewniły przeszkolenie swego personelu w zakresie praw dziecka, jak również wzywa Państwa Członkowskie do dalszej ścisłej współpracy w ramach wszystkich tych mechanizmów, w szczególności do współpracy ze specjalnymi sprawozdawcami i specjalnymi przedstawicielami ONZ;

6. *Zachęca* Państwa Członkowskie do wzmocnienia swych krajowych potencjałów statystycznych oraz do korzystania z danych statystycznych w podziale – m.in. – na wiek, płeć i inne czynniki istotne z punktu widzenia powstawania różnic, a także z innych wskaźników statystycznych na poziomie krajowym, ponadregionalnym, regionalnym i międzynarodowym, w celu opracowania i oceny polityki i programów społecznych, tak aby umożliwić sprawne i skuteczne wykorzystanie zasobów gospodarczych i społecznych w celu pełnej realizacji praw dziecka;

II

Promocja i ochrona praw dziecka

Rejestracja, relacje rodzinne i adopcja

7. *Po raz kolejny nalega*, by wszystkie Państwa zintensyfikowały swe wysiłki w celu zapewnienia zgodności z obowiązkami wynikającymi z Konwencji Praw Dziecka² w zakresie ochrony tożsamości dziecka, w tym w zakresie narodowości i relacji rodzinnych, zgodnie z obowiązującym prawem; zezwala na rejestrację dziecka natychmiast po porodzie, zapewnienia, by procedury rejestracyjne były proste, szybkie i skuteczne oraz wykonywane jak najmniejszym kosztem, a także by podnosiły świadomość znaczenia rejestracji urodzeń na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym;

8. *Zachęca* Państwa do uchwalania i wdrażania ustaw – oraz ulepszania realizacji programów – służących ochronie dzieci dorastających bez opieki rodziców lub opiekunów, uznając, że tam, gdzie niezbędna jest opieka alternatywna, promować należy formy opieki rodzinnej i środowiskowej jako preferowane w stosunku do umieszczania w instytucjach opiekuńczych;

9. *Wzywa* Państwa do zagwarantowania, w zakresie zgodnym ze zobowiązaniami każdego z nich, prawa dziecka, którego rodzice przebywają w różnych krajach, do utrzymywania regularnych relacji osobistych i bezpośrednich kontaktów z obojgiem rodziców, z wyłączeniem sytuacji wyjątkowych, poprzez zapewnienie sposobów dostępu i odwiedzin w obu Państwach oraz przez respektowanie zasady, zgodnie z którą oboje rodzice ponoszą wspólną odpowiedzialność za wychowanie i rozwój swoich dzieci;

10. *Wzywa również* Państwa do zwrócenia szczególnej uwagi na wypadki międzynarodowych porwań dzieci w kontekście rodzicielskim lub rodzinnym i do reagowania na takie wypadki, a także zachęca Państwa do współpracy wielostronnej i dwustronnej w rozwiązywaniu podobnych konfliktów, przy czym preferowanym sposobem jest przystąpienie do Konwencji

Haskiej w sprawie Aspektów Cywilnych Międzynarodowych Porwań Dzieci¹², a także do umożliwiania – między innymi – powrotów dzieci do kraju, w którym mieszkały bezpośrednio przed porwaniem lub zatrzymaniem;

11. *Ponadto, wzywa* Państwa do podjęcia wszelkich niezbędnych kroków w celu przeciwdziałania i zwalczania nielegalnych adopcji, które nie leżą w najlepiej pojętym interesie dziecka;

Ekonomiczny i socjalny dobrobyt dzieci

12. *Wzywa* Państwa i społeczność międzynarodową do tworzenia środowiska, w którym dobrobyt dziecka jest zapewniony, między innymi, poprzez:

(a) Współpracę, wspieranie oraz uczestnictwo w globalnych wysiłkach na rzecz likwidacji ubóstwa na poziomie globalnym, regionalnym i krajowym, uznając, że zwiększona dostępność zasobów i ich skuteczna alokacja są wymagane na każdym z tych poziomów, w celu zapewnienia realizacji wszystkich uzgodnionych w skali międzynarodowej celów w zakresie rozwoju i likwidacji ubóstwa, włącznie z tymi, które sformułowano w Deklaracji Milenijnej NZ⁵, zgodnie z przyjętym harmonogramem czasowym, potwierdzając, że inwestowanie w dzieci oraz wdrażanie ich praw należą do najskuteczniejszych sposobów likwidacji ubóstwa;

(b) Podejmując wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia prawa dziecka do tego, by cieszyć się jak najlepszym poziomem zdrowia oraz opracowując skuteczne systemy ochrony zdrowia i usług socjalnych, zapewniając wolny od dyskryminacji dostęp do takich systemów i usług, zwracając szczególną uwagę na odpowiednie wyżywienie i przyznając pierwszeństwo działaniom i programom zapobiegania nałogom, szczególnie zaś nałogowi alkoholowemu i tytoniowemu, a także nadużywaniu narkotyków, substancji psychotropowych i inhalantów, jak również – między innymi – zapewniając odpowiednią opiekę prenatalną i postnatalną na rzecz matek;

(c) Uznając prawo do edukacji oparte na zasadzie równych szans i wolne od dyskryminacji, poprzez wprowadzanie obowiązku edukacji podstawowej, bezpłatnej i dostępnej dla wszystkich dzieci, zapewnienie wszystkim dzieciom dostępu do oświaty dobrej jakości, a także poprzez zapewnienie ogólnie dostępnej dla wszystkich edukacji drugiego stopnia, w szczególności poprzez wprowadzanie edukacji nieodpłatnej, pamiętając, że specjalne środki zapewniania równego dostępu, w tym akcja afirmatywna, przyczyniają się do osiągnięcia równych szans i do zwalczania wykluczenia społecznego;

(d) projektując i wdrażając programy zapewnienia opieki socjalnej i wsparcia na rzecz ciężarnych dorastających dziewcząt oraz matek w wieku dojrzewania, w szczególności umożliwiając im kontynuowanie i ukończenie nauki;

Przemoc wobec dzieci

13. *Potępia* wszelkie formy przemocy wobec dzieci, w tym przemocy fizycznej, mentalnej i seksualnej, tortury, wyzysk i eksploatację dzieci, branie zakładników, przemoc domową, handel

¹² United Nations, *Treaty Series*, vol. 1343, No. 22514

dziećmi oraz ich organami, pedofilię, prostytutkę wśród dzieci, pornografię dziecięcą oraz turystykę seksualną wśród dzieci, a także wzrastające zjawisko przemocy związanej z gangami;

14. *Potępia również* wypadki porwań dzieci, w szczególności porwań dla okupu oraz porwań dzieci w sytuacjach konfliktów zbrojnych, w tym w celu rekrutacji i wykorzystania dzieci w konfliktach zbrojnych, oraz nalega, by Państwa podjęły wszelkie dostępne kroki dla zapewnienia bezwarunkowego uwolnienia takich dzieci, ich rehabilitacji, reintegracji i ponownego dołączenia do ich rodzin;

15. *Nalega*, by Państwa:

(a) Wzmogły wysiłki w celu zapobiegania wszelkim formom przemocy wobec dzieci i w celu ochrony dzieci przed nimi w drodze wielostronnych działań;

(b) Położyły kres bezkarności sprawców przestępstw wobec dzieci, badały i karały wszelkie akty przemocy oraz nakładały odpowiednie kary;

(c) Chroniły dzieci przed wszelkimi nadużyciami ze strony urzędników państwowych, takich jak policjanci, służby przestrzegania prawa oraz pracownicy i urzędnicy ośrodków resocjalizacyjnych i instytucji socjalnych;

(d) Podjęły kroki w celu chronienia dzieci przed przemocą lub nadużyciami w szkołach, w tym przed wykorzystywaniem seksualnym, zastraszaniem, maltretowaniem i mobbingiem; ustanowienia mechanizmów skarg odpowiednich dla wieku i płci oraz dostępnych dla dzieci, a także podjęły działania w celu eliminacji stosowania kar cielesnych w szkołach;

(e) Wzmocniły międzynarodową współpracę i wzajemną pomoc w celu położenia kresu bezkarności przestępstw przeciwko dzieciom;

16. *Uznaje* wkład Międzynarodowego Trybunału Karnego w położenie kresu najpoważniejszym przestępstwom przeciwko dzieciom, w tym zabójstwom, przestępstwom przeciw ludzkości oraz zbrodniom wojennym; wzywa Państwa do nieudzielania amnestii wobec takich zbrodni;

Zakaz dyskryminacji

17. *Wzywa* wszystkie Państwa do zapewnienia sytuacji, w której dzieci będą cieszyły się pełnią praw obywatelskich, politycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturalnych, bez jakiegokolwiek dyskryminacji;

18. *Odnotowuje z niepokojem* dużą liczbę dzieci będących ofiarami rasizmu, dyskryminacji rasowej, ksenofobii i związanej z nią nietolerancji, podkreśla potrzebę zastosowania specjalnych środków, zgodnie z zasadą najlepiej pojętego interesu dziecka oraz poszanowania jego poglądów, w programach zwalczania rasizmu, dyskryminacji rasowej, ksenofobii i związanej z nią nietolerancji, oraz wzywa Państwa do zapewnienia szczególnego wsparcia i równego dostępu do usług kierowanych do wszystkich dzieci;

19. *Wzywa* Państwa do podjęcia wszelkich niezbędnych kroków, włącznie z reformami prawnymi w wymagających tego sytuacjach, w celu wyeliminowania wszelkich form dyskryminacji

dziewcząt oraz wszelkich form przemocy, włącznie z zabójstwami niemowląt płci żeńskiej i prenatalną selekcją płci, gwałtami, nadużyciami seksualnymi oraz szkodliwych praktyk tradycyjnych i zwyczajowych, w tym uszkodzeń żeńskich organów płciowych, małżeństw zawieranych bez wolnej i pełnej zgody małżonków, małżeństw przedwczesnych oraz wymuszonej sterylizacji – poprzez uchwalanie i egzekwowanie praw oraz w odpowiednich wypadkach przez formułowanie wszechstronnych, wielodyscyplinarnych i skoordynowanych programów narodowych lub strategii ochrony dziewcząt;

20. *A także wzywa* Państwa do podejmowania kroków niezbędnych dla zapewnienia, by dzieci niepełnosprawne cieszyły się w sposób pełny i równoprawny wszelkimi prawami człowieka i fundamentalnymi wolnościami, zarówno w sferze publicznej, jak i prywatnej, włącznie z dostępem do dobrej jakości edukacji i ochrony zdrowia, oraz z ochroną przed przemocą, nadużyciami i zaniedbaniami, a także do opracowania i egzekwowania praw zabraniających dyskryminacji takich osób, w celu zagwarantowania im przyrodzonej godności, promowania umiejętności polegania na sobie oraz ułatwiania im aktywnego udziału i integracji w życiu lokalnej społeczności, biorąc pod uwagę szczególnie trudne położenie niepełnosprawnych dzieci żyjących w warunkach ubóstwa;

Promowanie i ochrona praw dzieci, w tym dzieci w szczególnie trudnych sytuacjach

21. *Wzywa* wszystkie Państwa do zapobiegania łamaniu praw dzieci pracujących oraz/lub żyjących na ulicy, w tym dyskryminacji, arbitralnym zatrzymaniom, pozasądowym, arbitralnym lub nagłym egzekucjom, torturom oraz wszelkiego rodzaju przemocy i wyzyskowi, a także do stawiania sprawców przed wymiarem sprawiedliwości, przyjmowania i wdrażania programów na rzecz ochrony, rehabilitacji społecznej i psycho-społecznej oraz ponownej integracji takich dzieci, a także do przyjmowania strategii gospodarczych, społecznych i edukacyjnych zmierzających do pokonywania problemów dzieci pracujących oraz/lub żyjących na ulicy;

22. *Wzywa również* wszystkie Państwa do ochrony dzieci uchodźców, szukających azylu lub przesiedlonych w ramach swojego kraju, w szczególności zaś tych, które nie są w towarzystwie swych rodzin, szczególnie narażonych na zagrożenia w związku z konfliktami zbrojnymi, takie jak rekrutacja do wojska, przemoc seksualna i wyzysk, podkreślając konieczność, by Państwa, jak również społeczność międzynarodowa, w dalszym ciągu zwracały bardziej systematyczną i dokładniejszą uwagę na specjalną pomoc, ochronę i potrzeby rozwojowe takich dzieci, między innymi poprzez programy zmierzające do rehabilitacji oraz fizycznej i psychicznej odnowy, a także programy dobrowolnej repatriacji oraz – w miarę możliwości – integracji lokalnej i przesiedleń, dając przy tym pierwszeństwo poszukiwaniom rodziny i łączeniu rodzin, a także, tam gdzie to wskazane, współpracując z międzynarodowymi organizacjami humanitarnymi i organizacjami pomocy uchodźcom, w tym również ułatwiając ich pracę;

23. *Następnie wzywa* wszystkie Państwa do zapewnienia dzieciom należącym do grup mniejszościowych i wrażliwych – w tym dzieciom migrantów oraz ludów tubylczych – pełni praw człowieka oraz dostępu do opieki zdrowotnej, usług socjalnych i edukacji na równych prawach z innymi dziećmi, a także zapewnienia, by wszystkie takie dzieci, szczególnie zaś ofiary przemocy i eksploatacji, otrzymały szczególną ochronę i pomoc;

24. *Wzywa* wszystkie Państwa do chronienia praw dziedziczenia i własności sierot prawnych i faktycznych, zwracając szczególną uwagę na zjawisko głębokiej dyskryminacji płciowej, które może zakłócać zaspokajanie tych praw;

25. *Wzywa również* wszystkie Państwa do przekładania na konkretne działania ich intencji co do skutecznej eliminacji pracy dzieci, która może być niebezpieczna albo może być w konflikcie z nauką dziecka lub przynosić szkodę jego zdrowiu albo rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, duchowemu, moralnemu lub socjalnemu; do natychmiastowej eliminacji najgorszych form pracy dzieci, do promowania edukacji jako głównej strategii w tym zakresie, włącznie z tworzeniem programów szkoleń i praktyk zawodowych oraz z integrowaniem dzieci pracujących do formalnego systemu edukacyjnego, a także w miarę potrzeb do przeanalizowania i stworzenia we współpracy ze wspólnotą międzynarodową takich programów, które będą wpływać na przyczyny wspomnianych form pracy dzieci;

26. *Nalega*, by wszystkie Państwa, które jeszcze tego nie uczyniły, rozważyły podpisanie i ratyfikację Konwencji w sprawie Minimalnego Wiek Przyjmowania do Pracy z 1973 r. (Konwencja nr 138) oraz Konwencji w sprawie Zakazu i Natychmiastowych Działań dla Eliminacji Najgorszych Form Pracy Dzieci z 1999 r. (Konwencja nr 182) Międzynarodowej Organizacji Pracy;

27. *Wzywa* wszystkie Państwa, a w szczególności te, w których nie zniesiono kary śmierci:

(a) Do jak najszybszego zniesienia w drodze prawnej kary śmierci dla osób poniżej 18 lat w czasie popełnienia przestępstwa;

(b) Do stosowania się do ich obowiązków przyjętych w ramach odpowiednich postanowień międzynarodowych instrumentów praw człowieka, włącznie z Konwencją Praw Dziecka² oraz z Międzynarodową Konwencją Praw Obywatelskich i Politycznych¹³;

(c) Do przestrzegania środków bezpieczeństwa gwarantujących ochronę praw osób, którym grozi kara śmierci, a także gwarancji sformułowanych przez Radę Ekonomiczno-Społeczną;

28. *Wzywa również* wszystkie Państwa do zapewnienia, by żadne dziecko podlegające zatrzymaniu nie było skazane na przymusową pracę lub karę cielesną, albo pozbawione dostępu do usług medycznych, higieny, środków czystości, edukacji, podstawowej nauki oraz szkolenia zawodowego;

29. *Zachęca* Państwa do promowania działań – w tym poprzez współpracę techniczną i pomoc finansową dwustronną i wielostronną – zmierzających do społecznej reintegracji dzieci w trudnym położeniu, uwzględniając m.in. poglądy, umiejętności i sprawności, jakie dzieci te nabyły w dotychczasowych warunkach, a także – tam gdzie jest to możliwe – wykorzystując ich świadome uczestnictwo;

Zapobieganie handlu dziećmi, prostytucji wśród dzieci oraz pornografii dziecięcej, a także eliminacja tego zjawiska

¹³ Patrz: rezolucja 2200 A (XXI), aneks.

30. *Wzywa* wszystkie Państwa do:

(a) Skutecznego ścigania i karania wszelkich form wykorzystywania seksualnego dzieci i nadużyć wobec dzieci, w tym aktów pedofilii, włącznie z tymi, które mają miejsce w rodzinie lub dla celów komercyjnych; pornografii dziecięcej i prostytucji wśród dzieci, turystyki seksualnej dzieci, handlu dziećmi, sprzedaży ich organów oraz wykorzystywania dla tych celów Internetu, a także do podjęcia skutecznych działań przeciw karaniu dzieci będących ofiarami wyzysku;

(b) Zapewnienia ścigania sprawców, niezależnie od tego czy są obywatelami danego kraju czy obcokrajowcami, przez właściwe krajowe władze, w kraju popełnienia przestępstw, kraju zamieszkania lub obywatelstwa sprawcy, czy też w kraju narodowości ofiary albo na wszelkich innych podstawach dopuszczalnych prawem, a także zapewniać sobie wzajemnie w tym celu jak największą pomoc w związku z postępowaniem śledczym, karnym lub ekstradycyjnym;

(c) Zwiększenie współpracy na wszystkich szczeblach, w celu zapobiegania sieciom handlu dziećmi i/lub ich organami oraz likwidowania ich, a także – wobec krajów, które tego jeszcze nie uczyniły – do rozważenia przyłączenia się lub ratyfikację Protokołu w sprawie Zapobiegania, Eliminacji i Karania Handlu Ludźmi, Szczególnie Kobietami i Dziećmi, uzupełniającego Konwencję ONZ Przeciw Międzynarodowej Przestępczości Zorganizowanej¹⁴;

(d) W wypadkach handlu dziećmi, sprzedaży dzieci, prostytucji i pornografii dziecięcej – skutecznego odpowiadania na potrzeby ofiar, w tym potrzebę ochrony i bezpieczeństwa, leczenia fizycznego i psychologicznego oraz pełnej reintegracji społecznej, w tym również poprzez współpracę techniczną i pomoc finansową w wymiarze dwustronnym i wielostronnym;

(e) Zwalczenia rynku, który umożliwia opisane praktyki wobec dzieci, w tym również poprzez ustanawianie, skuteczne stosowanie i egzekwowanie środków prewencyjnych, rehabilitacyjnych i karnych wobec „klientów” lub osób, które seksualnie wykorzystują lub eksploatują dzieci, a także poprzez zapewnienie świadomości publicznej zjawiska;

(f) Przyczyniania się do eliminacji zjawisk handlu dziećmi, prostytucji i pornografii dziecięcej poprzez przyjęcia podejścia całościowego, reagując na czynniki sprzyjające tym zjawiskom, takie jak m.in. zacofanie, ubóstwo, nierówności gospodarcze, niesprawiedliwe struktury społeczno-ekonomiczne, dysfunkcyjne rodziny, braki edukacyjne, migracja między miastem a wsią, dyskryminacja płciowa, kryminalne lub nieodpowiedzialne zachowania seksualne dorosłych, turystyka seksualna dzieci, przestępczość zorganizowana, szkodliwe praktyki tradycyjne, konflikty zbrojne oraz handel dziećmi;

Dzieci narażone na następstwa konfliktów zbrojnych

31. *Stanowczo potępia* wszelkie wypadki rekrutacji i wykorzystywania dzieci w konfliktach zbrojnych, sprzeczne z prawem międzynarodowym, jak również inne wypadki nadużyć

¹⁴ Rezolucja 55/25, aneks II.

i pogwałceń prawa popełniane przeciwko dzieciom w sytuacji konfliktów zbrojnych, a także nalega, by Państwa oraz inne strony zaangażowane w konflikty zbrojne, a stosujące takie praktyki, do zaniechania ich;

32. *Potwierdza* zasadniczą rolę Zgromadzenia Ogólnego, Rady Ekonomiczno-Społecznej oraz Komisji Praw Człowieka w promowaniu i ochronie praw i dobrobytu dzieci, w tym również dzieci narażonych na następstwa konfliktów zbrojnych, a także odnotowuje rosnącą rolę Rady Bezpieczeństwa w zapewnianiu ochrony dzieci narażonych na konflikty zbrojne;

33. *Wzywa* Państwa do:

(a) Podniesienia minimalnego wieku dobrowolnej rekrutacji do narodowych sił zbrojnych – przy ratyfikowaniu Protokołu Opcjonalnego do Konwencji Praw Dziecka dotyczącego udziału dzieci w konfliktach zbrojnych¹⁵ – w stosunku do ustanowionego w Artykule 38 paragraf 3 Konwencji, pamiętając, że na mocy Konwencji osoby poniżej 18 lat mają prawo do szczególnej ochrony, a także do podjęcia środków bezpieczeństwa gwarantujących, by takiego typu rekrutacja nie była przedmiotem namów ani wymuszeń;

(b) Podjęcia wszelkich wykonalnych kroków w celu demobilizacji i skutecznego rozbrojenia dzieci wykorzystywanych w konfliktach zbrojnych, a także wdrożenia skutecznych metod rehabilitacji, leczenia fizycznego i psychologicznego oraz reintegracji społecznej, w szczególności poprzez edukację, biorąc pod uwagę prawa oraz specyficzne potrzeby i możliwości dziewcząt;

(c) ochrony dzieci narażonych na skutki konfliktów zbrojnych, w szczególności przed naruszeniami międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka oraz zapewnienia, by dzieci takie otrzymały niezwłocznie pomoc humanitarną, zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym, w tym z Konwencjami Genewskimi z 12 sierpnia 1949 r¹⁶, a także wzywa społeczność międzynarodową do rozliczania odpowiedzialnych za pogwałcenia tych praw, między innymi przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym;

(d) priorytetowego podjęcia wszelkich niezbędnych kroków, zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym oraz prawami człowieka, dla zapobieżenia rekrutacji i wykorzystywaniu dzieci przez grupy zbrojne, w odróżnieniu od sił zbrojnych konkretnego Państwa; przyjęcie zasad nietolerujących rekrutacji i wykorzystywania dzieci w konfliktach zbrojnych, a także podjęcie kroków prawnych zakazujących i penalizujących podobne praktyki;

34. *Z uznaniem odnotowuje* przyjęcie Rezolucji Rady Bezpieczeństwa nr 1612 (2005) z 26 lipca 2005 na temat ochrony dzieci narażonych na skutki konfliktów zbrojnych, a także wysiłki Sekretarza Generalnego w celu wdrożenia mechanizmów monitoringu i sprawozdawczości postulowanych we wspomnianej rezolucji, przy udziale oraz we współpracy z Rządami krajowymi oraz z właściwymi podmiotami ONZ i społeczeństwa obywatelskiego, w tym również na szczeblu krajowym;

¹⁵ United Nations, *Treaty Series*, vol. 2173, No. 27531.

¹⁶ *Ibid.*, vol. 75, Nos. 970–973.

35. *Uznaje* postępy osiągnięte od czasu ustanowienia mandatu Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego ds. Dzieci i Konfliktów Zbrojnych, w odniesieniu do paragrafów 35 do 37 rezolucji Zgromadzenia Ogólnego nr 51/77 z 12 grudnia 1996, a także – pamiętając sprawozdanie Sekretarza Generalnego na temat reakcji Narodów Zjednoczonych na problematykę dzieci i konfliktów zbrojnych¹⁷, zaleca, by Sekretarz Generalny przedłużył mandat Specjalnego Przedstawiciela na okres kolejnych 3 lat;

36. *Przymomina* zalecenie zawarte w rezolucji nr 51/77, zgodnie z którym Specjalny Przedstawiciel ma wspomagać współpracę międzynarodową w zakresie praw dzieci w sytuacjach konfliktów zbrojnych oraz przyczyniać się do koordynacji wysiłków Rządów oraz odpowiednich organów ONZ, a także prośbę pod adresem Rządów i właściwych ciał ONZ o współpracę ze Specjalnym Przedstawicielem;

III

Dzieci zarażone wirusem HIV/AIDS oraz cierpiące w wyniku jego następstw

37. *Przyznaje* że zapobieganie, opieka i wsparcie oraz leczenie osób zarażonych wirusem HIV/AIDS lub narażonych na jego skutki, w tym również dzieci, stanowią wzajemnie wzmacniające się elementy reakcji na ten problem i muszą być zintegrowane w ogólnym podejściu do zwalczania tej pandemii; potwierdza, że pełna realizacja praw człowieka oraz podstawowych swobód dla wszystkich stanowi kluczowy element globalnej reakcji na pandemię HIV/AIDS, a także potwierdza znaczenie eliminowania wszelkich form dyskryminacji ludzi żyjących z HIV/AIDS lub nim zagrożonych, szczególnie zaś tych z grup najwyższego ryzyka;

38. *Wzywa* Państwa do:

(a) Zapewnienia powszechnego dostępu do pełnej informacji o zapobieganiu pandemii do roku 2010 poprzez edukację, szkolenie dorastającej młodzieży w umiejętnościach życiowych, a także wykorzystywanie mediów skierowanych do dzieci, a także do zapewnienia, by informacje te były adekwatne, właściwe dla danego wieku i płci, podane na czas, angażujące dzieci i ich rodziców/opiekunów do świadomego uczestnictwa w opracowywaniu takich materiałów, a także uznające dzieci za aktywnych sprawców przemian, aby mogły chronić się przed zarażeniem wirusem HIV;

(b) Wspierania dorastającej młodzieży, tak aby mogła ona w pozytywny i odpowiedzialny sposób radzić sobie z własną seksualnością dla ochrony przed zarażeniem HIV/AIDS, a także do wdrażania środków zmierzających do umożliwiania młodzieży chronienie się przed HIV/AIDS, między innymi poprzez zapewnienie opieki zdrowotnej, w tym również w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, a także poprzez edukację zapobiegawczą promującą równość płci;

(c) Wdrożenia strategii, planów i programów identyfikujących czynniki sprawiające, że pewne osoby są szczególnie narażone na infekcję wirusem HIV oraz pomagających reagować na takie czynniki, w celu uzupełniania programów zapobiegawczych dotyczących działań niosących

¹⁷ A/59/331

ryzyko infekcji HIV, takich jak ryzykowny/niebezpieczny seks i używanie wstrzykiwanych narkotyków;

(d) Zapewnienia, aby przy zapobieganiu i reagowaniu na HIV/AIDS szczególną uwagę zwracano na dziewczęta, w związku z głęboko niepokojącym faktem, że globalna pandemia HIV/AIDS w nieproporcjonalnie wysokim stopniu dotyczy kobiet i dziewcząt, że większość przypadków nowych zakażeń HIV ma miejsce wśród młodzieży oraz że nierówny status prawny, ekonomiczny i społeczny, a także postawy negatywne lub osądzające, które ograniczają zdolność dziewcząt do podejmowania kroków prewencyjnych, a także przemoc wobec dziewcząt – zwiększają ich narażenie na HIV/AIDS;

(e) Podjęcia działań zapobiegających zarażeniu wirusem HIV na drodze dziecko-matka, w tym zapewnienia podstawowych leków, odpowiedniej opieki przedporodowej, porodowej i poporodowej, dobrowolnego doradztwa poufnego doradztwa i usług testowych dla kobiet ciężarnych i ich partnerów, a także wsparcia dla matek, w tym porad na temat karmienia niemowląt oraz dostępu do leczenia, w tym również terapii antyretrowiralnej;

39. *Wzywa również* Państwa do:

(a) Zapewnienia pełnego, równego dostępu dla dzieci do dobrowolnych, bezpłatnych i poufnych porad, testów i opieki, w tym do przystępnych cenowo i skutecznych leków przeciw HIV i AIDS, a także przeciw infekcjom pokrewnym, uznając potrzebę przyjaznych dla młodych ludzi usług w tym zakresie, a także nalega, by Państwa współpracowały z przemysłem farmaceutycznym i innymi zainteresowanymi dla zapewnienia opracowania i stałej dostępności odpowiednich dla dzieci lekarstw i form terapii;

(b) Wzmocnienia partnerstwa i współpracy międzynarodowej na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w celu oferowania dzieciom zakażonym i chorym leków i związanej z nimi technologii, które będą przystępne cenowo, łatwe w użyciu i dostępne, w celu wspierania krajów rozwijających się, które mogą nie dysponować potencjałem finansowym lub ludzkim dla adekwatnej reakcji na pandemię HIV/AIDS;

(c) Włączenia wszystkich aspektów zapobiegania HIV i AIDS, leczenia, opieki i wsparcia chorych i zarażonych, do wszystkich programów i usług z zakresu ochrony zdrowia;

40. *Ponadto, wzywa* Państwa do podjęcia skutecznych działań w celu wyeliminowania stygmatyzacji i dyskryminacji na podstawie statusu zarażenia HIV lub AIDS, faktycznego bądź zakładanego, dziecka lub rodzica, a także do zapewnienia, by status w kontekście HIV lub AIDS nie wpływał na dysponowanie przez dziecko pełnią praw człowieka;

41. *Wzywa* Państwa do podjęcia odpowiednich środków wobec dzieci zarażonych HIV/AIDS, które nie mogą dłużej mieszkać z rodzicami, tak by mogły utrzymać związki z szerszą rodziną i społecznością; nalega, aby wszystkie Państwa wdrożyły Ramowy Dokument ONZ w sprawie Ochrony, Opieki i Wsparcia wobec Sierot oraz Dzieci Zagrożonych, Żyjących w Świecie z HIV i AIDS, a także jego kluczowe strategie i programy, m.in. poprzez przyjęcie i wdrożenie – jako integralnej części narodowych procesów planowania i budżetowania – narodowych planów

działań w celu ochrony i opieki nad sierotami oraz dziećmi zagrożonymi, a także prosi sponsorów, system ONZ oraz społeczeństwo obywatelskie o wspieranie ich wysiłków;

42. *Nalega*, by sponsorzy:

(a) Zapewnili do roku 2007 pełne i skuteczne wdrożenie Globalnego Funduszu Zwalczenia AIDS, Gruźlicy i Malariai, a także składnika programów pracy agencji i programów ONZ dotyczącego HIV/AIDS, a także odnotowuje, że duża część luki w programie międzynarodowego finansowania kampanii HIV i AIDS dotyczy dzieci osieroconych oraz/lub najbardziej zagrożonych HIV/AIDS;

(b) Podnieśli skuteczność swoich programów poprzez lepszą koordynację i wyeliminowanie dublowania działań, a także wzywa sponsorów oraz system ONZ do wdrożenia zaleceń Globalnego Zespołu Zadaniowego w sprawie Poprawy Koordynacji Walki z AIDS wśród Instytucji Wielostronnych i Międzynarodowych Sponsorów;

Dalsze działania

43. *Postanawia*:

(a) Poprosić Sekretarza Generalnego o przedstawienie Zgromadzeniu Ogólnemu podczas jego 61 sesji sprawozdania na temat praw dziecka, zawierającego informacje o statusie Konwencji Praw Dziecka² oraz zagadnienia zawarte w niniejszej rezolucji;

(b) Poprosić Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego ds. Dzieci i Konfliktów Zbrojnych o dalsze przedstawianie sprawozdań Zgromadzeniu Ogólnemu oraz Komisji Praw Człowieka;

(c) Poprosić Niezależnego Eksperta ds. Badań ONZ w sprawie przemocy wobec dzieci o przedstawienie jego sprawozdania końcowego Zgromadzeniu Ogólnemu na jego 61 sesji;

(d) Ponowić swoje zaproszenie pod adresem Przewodniczącego Komisji Praw Dziecka do przedstawienia sprawozdania ustnego z praw Komisji Zgromadzeniu Ogólnemu na jego 61 sesji, jako sposób ulepszenia komunikacji między Zgromadzeniem Ogólnym, a Komisją;

(e) Zwracać szczególną uwagę na prawa dzieci zarażonych wirusem HIV i /lub chorych na AIDS podczas swej specjalnej sesji poświęconej HIV i AIDS w roku 2006;

(f) Kontynuować rozważanie wspomnianych kwestii podczas swojej 61. sesji w punkcie zatytułowanym „Promowanie i ochrona praw dzieci”, skupiając się na części III dotyczącej zagadnienia: „Dzieci i ubóstwo”.

69. sesja plenarna
23 grudnia 2005 r.